

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Навчально-науковий інститут журналістики

Кафедра кіно- і телемистецтва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора
з навчально-виробничої роботи
Віталій КОРИСЬ
06 вересня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
*Сучасне аудіо-візуальне виробництво: технології
(препродакшн для кіно-, телеоператорів)*

для студентів

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма
вид дисципліни

02 Культура і мистецтво

21 Аудіовізуальне мистецтво і виробництво
перший, бакалавр
кіно-, телеоператорство
обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022 / 2023
Семестр	1/2/3
Кількість кредитів ECTS	13
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	екзамен/екзамен/екзамен

Викладачі:

Галицький Володимир Васильович, доцент кафедри кіно- і телемистецтва;

Санніков Дмитро Захарович, викладач кафедри кіно- і телемистецтва

Пролонговано: на 20_/20_ н.р. _____ («_») 20__ р.
на 20_/20_ н.р. _____ («_») 20__ р.
на 20_/20_ н.р. _____ («_») 20__ р.

Розробники:

Санніков Дмитро Захарович, викладач кафедри кіно- і телемистецтва;
Галицький Володимир Васильович, доцент кафедри кіно- і телемистецтва

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри кіно- і телемистецтва

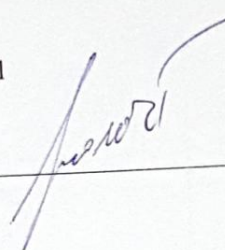

Віта ГОЯН

Протокол № 13 від «24» червня 2022 р.

Схвалено науково-методичною комісією Інституту журналістики

Протокол від «29» серпня 2022 року № 1

Голова науково-методичної комісії

Анастасія ВОЛОБУЄВА

1. Мета дисципліни – опанування студентами основ специфіки кіно,- телезображення. Підготовка до написання літературного сценарію, будова монтажного сценарію. Розкадрування. Знання і навички отриманні на заняттях формують у студентів уявлення про цілісність процесів технічного забезпечення кінозйомок.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1.Знати:

- історію розвитку кінознімальної техніки; можливості використання знімальної техніки; конструкцію основних вузлів кінокамери; закони створення оптичного зображення; основні характеристики об'єктивів.
- орієнтуватися в загальному комплексі кінознімальної техніки; розрізняти існуючі формати знімальної апаратури в кіно і на телебаченні; визначати послідовність застосування технічних засобів в процесі кіновиробництва; перевіряти технічну готовність знімальної апаратури.

3. Анотація навчальної дисципліни: Навчальна дисципліна «Сучасне аудіовізуальне виробництво: препродакшн для кіно-, телеоператорів» починається з вивчення принципу одержання зображення, що рухається на кіноплівці. Препродакшн у роботі оператора. Вивчення основ підготовчого періоду до зйомок: літературний, режисерський, монтажний сценарії, розкадрування. Увага звертається на технічні характеристики і можливості використання кіно- та цифрових відеокамер різних систем. Студенти обов'язково знайомляться з допоміжною операторською технікою (штативи, крани, стабілізуючі системи тощо). Розглядаються процеси виробництва кінофільмів і специфіка роботи оператора в сучасних умовах.

4. Завдання (навчальні цілі):

Завданням курсу є розкриття творчих здібностей формування художньої культури, відповідальності за зображувальну і художню якість, виховання етичних і професійних норм поведінки.

Дисципліна спрямована на формування таких програмних компетентностей

ЗК07.Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК011. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ФК07. Здатність інтерпретувати художній образ аудіовізуальними засобами.

ФК13. Здатність здійснювати та підтримувати зв'язок із засобами масової інформації з метою просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень аудіовізуального мистецтва, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та <u>пороговий критерій оцінювання</u>	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати історію виникнення кінематографа як мистецтва	Лекція. Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь екзамен	10
1.2	Знати – технічну термінологію і принципи створення кінозображення.	Лабораторна робота , семінарське	Усна відповідь	

		заняття ,самостійна робота		
1.3.	Знати – основну конструкцію вузлів кінокамери, їх взаємодію та можливості	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь МКР	
1.4.	Вміти- використовувати сучасну кінокамеру як інструмент для фіксації зображення в русі і кольорі	Лекція. Лабораторна робота , семінарське заняття, самостійна робота	Усна відповідь	
2.1	Вміти- створювати окремі кінокадри та епізоди, яким притаманні певні композиційні та колористичні рішення,використовуючи різноманітну оптику та допоміжну операторську техніку	Лекція. Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь екзамен	20
2.2.	Вміти – використовувати теоретичні знання в практичних роботах	Лабораторна робота , семінарське заняття, самостійна робота	Усна відповідь МКР	20
2.3.	Приймати участь у зйомках учбових робіт режисерського курсу	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь	
2.4.	Об`єктивно сприймати зауваження і критику щодо своїх практичних кіноробіт, працювати автономно і відповідально	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь, екзамен	
3.1	Презентувати результати	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь	
3.2.	Проводити обговорення в колективі	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь	20
3.3.	Вміти ставити завдання технічному персоналу та контролювати якість її виконання	Лекція. Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь Екзамен МКР	
3.4.	Співвідносити творчі задуми з об`єктивними можливостями виробничого процесу	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь	
4.1	Автономність і відповідальність	Лабораторна робота , самостійна робота, семінарське заняття	Усна відповідь МКР	
4.2.	Навики безпечної діяльності. Дотримання техніки безпеки	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь	30
4.3.	Самостійна робота з операторською технікою	Лабораторна робота , самостійна робота	Усна відповідь	
4.4.	Володіти елементарними навичками	Лабораторна	Усна відповідь,	

	операторських прийомів зйомок та їх виконання технічними засобами операторської майстерності.	робота, самостійна робота	екзамен	
	разом			100%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)															
	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3	4.4
ПРН2. Володіти методами та навичками роботи з монтажною технікою та програмним забезпеченням.	+		+		+		+			+				+		+
ПРН4. Володіти методами та навичками роботи зі звукозаписувальною та звуковідтворювальною технікою та обладнанням.	+		+			+			+		+			+		
ПРН5. Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі.		+		+		+		+			+		+	+		+
ПРН7. Забезпечувати виразність при втіленні авторського задуму аудіовізуального твору.	+		+		+		+		+			+				+
ПРН8. Забезпечувати підготовчий, виробничий та пост-виробничий етапи створення (виробництва) аудіовізуальних творів різних видів, жанрів, стилів.			+				+		+		+				+	
ПРН10. Оформлювати виробничу документацію (заявка, календарно-постановочний план, кошторис тощо)	+			+			+			+			+		+	
ПРН11. Знати, розуміти і використовувати у професійній діяльності концептуально-видові та стилістичні стандарти телевізійного ефіру, вимоги до особливості роботи у прямому ефірі, підготовки телевізійних програм різних жанрів.		+			+				+			+			+	
ПРН12. Розуміти фінансово-адміністративні принципи організації мистецьких заходів, діяльності виробничих колективів, телевізійних каналів та інших закладів аудіовізуальної сфери.	+						+				+				+	
ПРН14. Вміти підтримувати	+					+				+					+	

зв'язок із засобами масової інформації з метою просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень аудіовізуального мистецтва.																	
ПРН17. Збирати, оцінювати, аналізувати та обробляти інформацію з використанням сучасних інформаційних технологій та спеціалізованого програмного забезпечення.		+			+				+		+					+	

7. Схема формування оцінки. Контроль знань студентів здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Впродовж семестру 42 % годин відводиться на аудиторні заняття (семінарські заняття, ситуативні тести на лекціях, модульні роботи) і 50 % – на самостійну роботу у вигляді власного або ж колективного відео проекту – загалом не менше 20 балів (рекомендовано – 36 балів), максимально 60 балів. Під час складання підсумкового контролю – екзамен (у письмовій формі) студент може отримати максимально 40 балів, мінімально – 24 бали.

7.1 Форми оцінювання студентів:
- семестрове оцінювання:

Роботи за період навчання	Кількість балів за період навчання			
	1 семестр		2 семестр	
	Min – 18 балів	Max – 30 балів	Min – 18 балів	Max – 30 балів
Усна відповідь Практична робота	$8 \times 1 = 8$	$10 \times 1 = 10$	$8 \times 1 = 8$	$10 \times 1 = 10$
Самостійна робота	$5 \times 1 = 5$	$5 \times 2 = 10$	$5 \times 1 = 5$	$5 \times 2 = 10$
Модульна контрольна робота (МКР)	$1 \times 5 = 5$	$1 \times 10 = 10$	$1 \times 5 = 5$	$1 \times 10 = 10$
Загальна оцінка за період навчання				
Екзамен			24	40

Роботи за період навчання	3 семестр	
	Min – 30 балів	Max – 60 балів
Усна відповідь Практична робота	$10 \times 1 = 10$	$10 \times 2 = 20$
Самостійна робота	$5 \times 2 = 10$	$5 \times 4 = 20$
Модульна контрольна робота (МКР)	$1 \times 10 = 10$	$1 \times 20 = 20$
Загальна оцінка за період навчання		
Екзамен	24	40

підсумкове оцінювання:

- форма оцінювання – екзамен;
- максимальна кількість балів, які може отримати студент – 40 балів;
- форма проведення екзамену – письмова, види завдань – тести та відкрите запитання;

оцінюються такі результати: тестові завдання – за кожну правильну відповідь студенти отримують 1 бал (максимально – 20); відкрита відповідь: фактична вмотивованість і достовірність фактів із історії аудіовізуального мистецтва в виробництва, вичерпність, логічність, лаконічність, грамотність; списування та плагіат автоматично ведуть до незадовільної оцінки;

- умови допуску до підсумкового екзамену:

за виконання навчальної програми (оцінювання аудиторних завдань і самостійної роботи) студент має отримати впродовж семестру не менше 20 балів (рекомендований мінімум складає 36 балів). Мінімальна кількість балів, які додаються до семестрових – 24 бали.

Студент, який набрав сумарно меншу кількість балів, ніж критично-розрахунковий мінімум 20 балів до складання екзамену не допускається.

1,2 семестри	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	18	18	24	60
Максимум	30	30	40	100

3 семестр	Змістовий модуль 1	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	30	24	60
Максимум	60	40	100

7.2. Організація оцінювання:

Дисципліна поділена на 6 змістових модулів (частини). Кожен змістовий модуль включає в себе лекції, практичні заняття та самостійну роботу студентів, які звершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу та певних професійно-дослідницьких навичок. У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1-3 (семінари 1–2), у змістовий модуль 2 (ЗМ2) – теми 4–6, у змістовий модуль 3 (ЗМ3) – теми 7–9 (семінари 7–8), у змістовий модуль 4 (ЗМ4) – теми 10–12, у змістовий модуль 5 (ЗМ5) – теми 13–17, у змістовий модуль 6 (ЗМ6) – теми 18–23. Часткове звітування за самостійну роботу – частина 1 (визначення мети, ідеї, концепції відеороботи, потенційної аудиторії; окреслення завдань кожного з учасників колективного, або ж власного проекту) входить у ЗМ1; презентація комплексного проекту – до ЗМ6.

Оцінювання успішності знань студентів здійснюється у двох формах: семестрове оцінювання (семінарські заняття, тести, самостійна робота, модульні роботи) і підсумкове оцінювання (екзамен).

Успішне виконання завдання (тести, семінари, самостійна робота, екзамен) – отримання за роботу не менше 60% від максимальної оцінки.

Загальна сума балів – 100 балів (із них семестрове оцінювання – максимум 60 балів, підсумкове оцінювання (екзамен) – максимум 40 балів).

Після завершення Змістового модулю 1,2 проводиться модульна контрольна робота на практичному занятті у вигляді тесту (використання знань, пов'язаних із певним періодом в історії аудіовізуального мистецтва і виробництва, 20 хвилин) – друга декада жовтня.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

а) відповідно до кількості правильних відповідей (кожні дві правильні відповіді дають 1 бал); максимальна кількість балів – 7;

в) робота виконана охайно, допускаються лише дві можливості зміни вже зазначеного варіанту (всі наступні «відновлення» вважаються помилкою);

г) модульна робота виконується впродовж зазначеного часу – не більше 20 хвилин.

Самостійна робота – колективний проект, або ж власний відеопроєкт

Оцінювання проекту: максимальна кількість балів – 30, що складаються з таких компонентів:

- а) чітко розписана концепція відеороботи, що всебічно враховує жанрові, мистецькі критерії до відео робіт такого типу – 5 балів;
- б) правдивість, точність у відображенні історичних подій, героїв – 5 балів;
- в) оригінальність виконання та оформлення – 5 балів;
- г) майстерність презентації – 5 балів;
- д) грамотність (граматика, пунктуація, стилістика) виконання роботи – 5 балів. Якщо більше 5 помилок – проект НЕ оцінюється;
- е) вчасне подання роботи на кафедру історії кіно-і телемітсецтва – 5 балів, невчасне подання роботи – 3 бали.

Усі семестрові роботи (семінари, самостійна робота) мають бути подані на кафедру або, за домовленістю з викладачем, надсилатися в Google Class у робочий час. На перевірку роботи викладачеві дається один робочий тиждень. Якщо студент з поважної причини пропустив семінар, то він має право його відпрацювати впродовж 14 календарних днів з моменту проведення семінару.

Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекційних та лабораторних/практичних занять і самостійної роботи

№ п/п	Назва теми*	Кількість годин			
		лекції	семінари	Практичні роботи	Самостійна робота
І СЕМЕСТР					
Змістовний модуль 1. ЗМІСТОВИЙ Модуль 1. «Композиція кадру»					
1	Тема 1. Образотворча монтажна конструкція фільму.		2	10	12
2	Тема 2. Композиція кадру як основна художньо - творча робота кінооператора.	2	2	10	12
3	Тема 3. Кінозображальне рішення епізодів фільму.				
Змістовний модуль 2 . «Специфіка кінозображення»					
4	Тема 4. Специфіка кінозображення. Підготовка до написання літературного сценарію, будова монтажного сценарію. Розкадрування.			10	10
5	Тема 5. Крупний план і загальний план.			10	10
6	Тема 6. Композиція кадрів фільму.			10	10
	Модульна контрольна робота			2	
	ВСЬОГО	2	4	52	54
2 СЕМЕСТР					
ЗМІСТОВИЙ Модуль 3. «Композиція кінопанорамних кадрів»					
7	Тема 7. Кінопанорамна зйомка.		2	10	10
8	Тема 8. Композиція кінопанорамних кадрів.		2	10	10
9	Тема 9. Зображувально-монтажна композиція художніх фільмів різних жанрів і видів.				
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. «Композиція постановчих зйомок»					
10	Тема 10. Підготовка до зйомок акторських епізодів.			10	10
11	Тема 11. Зйомка акторських епізодів.			10	10
12	Тема 12. Робота оператора телебачення над композицією кадрів.			8	10
	Модульна контрольна робота			2	
	ВСЬОГО	2	4	52	50

3 СЕМЕСТР				
Змістовий модуль 5 "Спеціальні види зйомки"				
Тема 13. Швидкісна і високошвидкісна кінозйомка. Надшвидкісна кінозйомка.	2			10
Тема 14. Цейтраферна кінозйомка.			8	10
Тема 15. Макрокінозйомка.			10	10
Тема 16. Мікрокінозйомка.			8	10
Тема 17. Кінозйомка в інфрачервоних променях Кінозйомка в поляризованому світлі. Кінозйомка при низьких освітленостях.				
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6. «Кінозйомка у екстремальних умовах»				
Тема 18. Кінозйомка в суворих кліматичних умовах. Кінозйомка диких звірів і птахів у природних умовах			10	12
Тема 19. Кінозйомка у важкодоступних місцях.			10	10
Тема 20. Кінозйомка хірургічних операцій.				10
Тема 21. Підводна кінозйомка. Повітряна кінозйомка.			10	10
Тема 22. Вимірювальна кінозйомка. Кінозйомка зображень зі світних екранів.				10
Тема 23. Кінозйомка в суворих кліматичних умовах. Кінозйомка диких звірів і птахів у природних умовах				
Модульна контрольна робота			2	
ВСЬОГО	4	8	182	196

Загальний обсяг 390 год., в тому числі:

Лекцій – **4 год.**

Семінари – **8 год.**

Практичні роботи – **182 год.**

Самостійна робота - **196 год.**

9. Рекомендована література

Основна:

1. Десятник Г.О. Бадіон С.В. Професія: звукорежисер кіно і телебачення. Тексти лекцій. Навчальне видання. КНУ ім.Т.Шевченка: Київ – 2019.
2. Філоненко А.Ю. Визначальні чинники успішності телевізійних реаліті-шоу. – Київ. Збірка навчально-методичних статей. КНУ імені Тараса Шевченка 2019. Випуск 3. – 176 с.
3. Галицький В.В. З історії об'єктивів з перемінною фокусною відстанню – Екранознавство. Вип. 3 // Збірка наукових та навчально-методичних статей [науковий редактор доктор наук із соціальних комунікацій Гоян В.В., редактор-упорядник Десятник Г.О.]. – Київ, Інститут журналістики КНУ, 2019. – 184 с. С. 74–81
4. Галицький В.В., Санніков Д.З., Філіпов В.К. Батьківщина повинна пам'ятати – Екранознавство. Вип. 2 //Збірка науково-методичних статей [наук. редактор проф. Горевалов С.І., редактор-упорядник Десятник Г.О.]. – К. : КНУ, 2017. – 131 с. С. 16–18
5. Галицький В.В. Художня глибина кадру як важливий елемент навчальної програми з кінотелеоператорства – Екранознавство. Випуск 4 // Збірка наукових та навчально-методичних статей [науковий редактор доктор наук із соціальних комунікацій, доцент В.В. Гоян, редактор-упорядник Г.О. Десятник]. – Київ, Інститут журналістики КНУ, 2020. – 206 с. С. 7–13

Додаткова:

1. Афоніна О.С. Методологічні проблеми аналізу коду і «подвійного кодування» в контексті семіотики, структуралізму і постструктуралізму // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – Вип. 1. – К.: Міленіум, 2016. – С. 60-65.
2. Афоніна О.С. Постмодерне розуміння «подвійного кодування» в мистецтві // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури: зб. наук. праць; [вип. XXXV]. – К. : Міленіум, 2015. – С. 142-151.
3. Десятник Г.О., Санніков Д.З. Естафета творчості (педагогічна діяльність кінооператора, професора Прокопенка О.Ю.) – Екранознавство. Вип. 3 // Збірка наукових та навчально-методичних статей [науковий редактор доктор наук із соціальних комунікацій Гоян В.В., редактор-упорядник Десятник Г.О.]. – Київ, Інститут журналістики КНУ, 2019. – 184 с. С. 38–44
4. Аліфанов О.А., Галицький В.В., Санніков Д.З. Кіно-, телеоператорство як комплексна навчальна дисципліна та деякі аспекти її викладання – Кіно-, телемистецтво як навчальна дисципліна і методика її викладання // Збірка науково-методичних статей [наук. редактор проф. Горевалов С.І., редактор-упорядник доцент Десятник Г.О.]. – К. : КНУ, 2016. – 185 с. С. 77–87